

[Undervisningsministeren.]

her skal gøres, som aldeles meningsløs. Jeg beder det ærede medlem erindre det, jeg her siger om presset udefra. Det er ikke ministeriet, der går ud til kommunerne og siger: nu skal I begynde at arbejde på 10. klasserne. Det er kommunerne, som kommer til os og beder om lov til at etablere disse klassetrin. Jeg tror, man skal gøre sig klart, hvilke uhyre udækkede behov der ligger i Danmark, og det må være folketingets opgave, når disse behov er klart konstateret, at skabe forudsætninger for, at man kan imødekomme dem. Jeg tror, der i allerhøjeste grad er brug for, at man imødekommer disse behov til den yderste grænse.

Nu skal jeg ikke komme ind på de konkurrencemæssige hensyn, der gør sig gældende; for mit vedkommende er det det vigtigste, at vi giver alle børn mulighed for at udnytte de forudsætninger, de har. Dertil skal vi bruge skoleloven, og derfor er det nødvendigt, at vi i dag foretager de ændringer i loven, som kan sikre dette mål.

Må jeg sige til det ærede medlem hr. Poul Thomsen, at de vanskeligheder, vi slås med, jo ville have meldt sig alligevel, selv om der ikke var lavet om på skolestrukturen, i hvert fald dersom man ville have realiseret det mål, hvorom alle er enige, nemlig udbygningen af landkommunernes eksamensafdelinger og forbedring af vilkårene for den eksamensfri skole. Afgørende her er den tekniske udvikling, den øgede velfærd og forældrenes ønske om, at børnene skal gå længere tid i skole. Jeg kan meget vel se baggrunden for den skepsis, der er kommet til orde over for bestemmelsen om et 10. skoleår; men det er ikke muligt for ministeriet at sige nej til kommuner, der fremsætter ønske om et 10. skoleår som følge af det pres, forældrene retter mod kommunerne. Så lang tid ønskerne ikke er præsenteret for ministeriet, vil det vel kunne accepteres, at der opretholdes en forskelsbehandling mellem de to skoleafdelinger: 8. og 9. klasserne på den ene side og realafdelingerne på den anden. Men når først forældrene går til skolen og skolelederen går til kommunen, kan vi ikke andet end forsøge at regulere forholdet.

Dernæst vil jeg gerne understrege, at det jo ikke bliver noget stort antal 10.

klasser, der vil blive oprettet i de kommende år. Det er muligt, at antallet i løbet af de kommende 5-6 år vil gå stærkt i vejret, men det bliver ikke i de allerførste år, og det er ikke ministeriets hensigt at forsøge at forcere udviklingen frem.

Man har peget på læremangelen i forbindelse med forslaget om det 10. skoleår. Nu er det ikke tanken, at vi her skal drøfte dette problem; jeg skal komme tilbage til dette forhold i en redegørelse til det høje ting, når vi kommer lidt længere frem. Jeg vil dog gerne sige her, at ser vi på spørgsmålet om 10. klasserne, må vi gøre os klart, at hvis man ikke oprettede disse klasser, ville man komme til at stå over for at skulle anvende praktisk talt det samme antal lærere, fordi man så ville få eleverne inden for ungdomsskolens rammer. Der ligger altså ikke i lovforslaget her noget, som vil forøge læremangelen; det understreges yderligere, når man tager i betragtning, hvor få klasser der ville blive tale om til at begynde med. For så vidt må det være rigtigt, at de klasser, der kommer i gang, vil være at betragte som forsøgsklasser, og de erfaringer, man indhøster, vil blive lagt til grund for udformningen af de læseplaner, der vil blive udsendt som vejledende.

Man hører ofte sagt, at vi startede alt det nye, uden at der i forvejen var gjort tilstrækkeligt med forsøg. Her har vi altså netop en chance for at tilrettelægge undervisningen i 10. klasserne på et meget sikkert og solidt grundlag, sådan at vi har erfaringerne til udbygningen af den skole, der senere hen skal tage denne undervisning op, når vi har fået et bredere grundlag for hele dette arbejde.

Må jeg med hensyn til prøverne, som det ærede medlem hr. Axel Kristensen og andre ordførere har været inde på — det ærede medlem hr. O. Mathiasen var inde på det i forbindelse med spørgsmålet om karakterskalaen — sige, at der allerede er tilvejebragt en vis fasthed omkring prøverne efter 9. klasse, men det er ikke en prøve, der svarer til den gamle eksamensskoleprøve, realeksamen eller mellemsskoleeksamen; det er en prøve, der er tilrettelagt på et rummeligt grundlag, en prøve, der giver mulighed for at vise flere forudsætninger hos børnene end just de boglige.